

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Obdo/22/2020
Identifikačné číslo spisu: 8319201109
Dátum vydania rozhodnutia: 30.11.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Prieceľová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:8319201109.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: CHEMES, a. s., so sídlom Chemlonská 1, 066 33 Humenné, IČO: 31 695 426, zastúpeného SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o., so sídlom Šoltésovej 14, 811 08 Bratislava, IČO: 36 862 711 proti žalovanému: NexisFibers a. s., so sídlom Chemlonská 1, 066 12 Humenné, IČO: 36 729 680, zastúpenému SEDLÁČEK, advokátska kancelária s.r.o., so sídlom Karpatská 3291/36, 900 31 Stupava, IČO: 51 018 128, o nariadenie neodkladného opatrenia, vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 11Cb/25/2019, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 18. júna 2019, č. k. 7Cob/25/2019-299, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Žalovaný m á voči žalobcovi n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Humenné (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) uznesením zo dňa 9. apríla 2019, č. k. 11Cb/25/2019-77 návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia doručeného súdu dňa 13. marca 2019 zamietol. Druhým výrokom rozhodol, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

2. V odôvodnení uviedol, že žalobca sa domáhal nariadenia neodkladného opatrenia v nasledovnom znení: „Žalovaný je povinný zdržať sa akéhokoľvek konania, ktoré by mohlo smerovať k porušeniu zmluvy o zriadení vecného bremena C zo dňa 31. januára 2007. Žalovaný je predovšetkým povinný zdržať sa akéhokoľvek konania, ktoré by mohlo smerovať k vnášaniu, inštalácií alebo prevádzkovaní zariadení na výrobu elektrickej energie, tepla, stlačeného vzduchu, chladu, dusíka a vôd upravovaných v chemickej úpravni vody vo svojej prevádzke v Priemyselnom parku CHEMES, Chemlonská 1, Humenné. Žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.“

3. Súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní vychádzal z tvrdení obsiahnutých v návrhu, z listín, ktoré žalobca predložil, zo skutočností známymi súdu z jeho rozhodovacej činnosti vo veci vedenej pod sp. zn. 11Cb/11/2018 a sp. zn. 11Cb/13/2018. Žalobca osvedčil svoje právo, ktoré vyplýva zo Zmluvy o

zriadení vecného bremena C zo dňa 31. januára 2017, v zmysle ktorej sa právny predchodca žalovaného s účinkami pre nájomníkov, podnájomníkov, ako aj pre vlastníkov zaťažených nehnuteľnosťami zaviazal neinštalovať ani neprevádzkovať v zaťažených nehnuteľnostiach zariadenia na výrobu elektrickej energie, tepla, stlačeného vzduchu, chladu, dusíka i vôd upravovaných v chemickej úpravni vody a ani neposkytnúť tretej strane bez písomného súhlasu žalobcu. Súd skúmal, či konaním žalovaného, ktoré žalobca popísal ako konanie v rozpore s dojednaným vecným bremenom C pokúsiť sa o inštaláciu zariadenia na výrobu chladu, bola osvedčená potreba naliehavosti úpravy pomerov medzi stranami sporu. Žalobca porušenie povinnosti žalovaného osvedčil skutočnosťou, že žalovanému v skorých ranných hodinách bolo dovezené zariadenie označené logom firmy „TRANE“, ktorým mal byť chladiaci kompresor. Žalobca nepustil vozidlo k žalovanému. Žalovaný však uviedol, že predmetné zariadenie je súčasťou iného zariadenia ako celku určeného pre účely rezania polyméru. Žalobca mal tiež za to, že uvedené zariadenie malo priamo súvisieť s projektom ECOPOL II, ktorý nebolo možné realizovať v takejto podobe, pretože zasahovalo do zriadeného vecného bremena. Súd však dospel k záveru, že žalobca neosvedčil, že technické zariadenie značky „TRANE“ bolo spôsobilé samo o sebe vyrobiť také množstvo chladu, ktoré by postačovalo pre celú prevádzku žalovaného, ale ani nevyvrátil, že toto zariadenie bolo nevyhnutnou súčasťou iného technického zariadenia.

4. Súd prvej inštancie ďalej zastával názor, že žalobca nemôže diktovať žalovanému, aké technické zariadenie na prevádzku svojej činnosti použiť môže a aké nemôže a teda obmedziť podnikateľskú činnosť žalovaného zamedzením prijatia takého technického zariadenia len na základe svojej domnienky o jeho použití na výrobu chladu pre kompletnú prevádzku žalovaného. Z fotografie predloženej žalobcom nebolo zrejmé, či stavba na nej sa nachádzajúca je jednou zo stavieb identifikovateľných podľa súpisného čísla a umiestnenia na konkrétnej parcele, na ktoré sa vzťahuje zriadené vecné bremeno C a či je vo vlastníctve žalovaného. Žalobca na fotografii naznačoval šípkami dve chladiace veže na streche žalovaného, ale súd si toto tvrdenie nevedel overiť. Súd nemal odborné vedomosti z oblastí technických zariadení určených na výrobu chladu. Pre súd nebolo zrejmé, kedy tieto objekty, ktoré mali byť chladiacimi vežami, boli skutočne na túto strechu osadené a či skutočne boli inštalované a mali byť prevádzkované za účelom výroby chladu. Súd považoval za pravdepodobnejšie tvrdenie žalovaného, že technické zariadenie „TRANE“, ktoré žalobca odmietol vpustiť do areálu žalovaného, sa projektu ECOPOL II netýkalo, a žalobca neosvedčil, že žalovaný inštaláciou tohto zariadenia obchádza projektovú dokumentáciu. Ak by sa skutočne jednalo o technické zariadenie spôsobilé výroby chladu vo veľkých objemoch potrebných pre žalovaného a zároveň by sa týkalo projektu ECOPOL II, táto skutočnosť by sa musela premietnuť aj do zmeny v projektovej dokumentácii, avšak žalobca predložil žiadosť žalovaného o zmenu povolenia, ktorá sa však týkala len predĺženia termínu dokončenia stavby do 31. decembra 2019. S poukazom na vedené spory sp. zn. 11Cb/11/2018 a sp. zn. 11Cb/13/2018 súdu boli zrejmé nezhody medzi stranami ohľadom cien dodávaných energií a médií v zmysle Zmluvy o dodávkach energií a služieb zo dňa 10. mája 2000. S ohľadom na uvedené mal súd za to, že tvrdenie žalobcu, v ktorom uviedol presvedčenie, že žalovaný v zaťažených nehnuteľnostiach prevádzkuje zariadenie na výrobu chladu a túto produkciu dokáže plnohodnotne nahradiť, nebolo pravdivé, nakoľko táto skutočnosť by sa musela premietnuť aj do objemov odobratého chladu žalovaným od žalobcu a z meracích zariadení by musel vyplynúť nižší odber tejto komodity. Žalobca však netvrdil a ani nepreukazoval, že činnosťou žalovaného dochádzalo k poklesu odobratých objemov chladu.

5. Krajský súd v Prešove (ďalej aj ako „odvolací súd“) uznesením z 18. júna 2019, sp. zn. 7Cob/25/2019 v spojení s opravným uznesením č. k. 7Cob/25/2019-371 potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie a žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi v rozsahu 100 %. Odvolací súd prejednal vec s poukazom na § 387 ods. 1 a nasl. Civilného sporového poriadku (ďalej aj ako „C. s. p.“) bez nariadenia odvolacieho pojednávania a zistil, že odvolanie žalobcu nebolo dôvodné.

6. V odôvodnení uviedol, že v prejednávanej veci bolo súdom prvej inštancie náležité zistené, že žalobca nepredložil také dôkazy, ktorými by aspoň osvedčil, že technické zariadenie značky „TRANE“ bolo spôsobilé vyrobiť také množstvo chladu, ktorý by postačoval pre celú prevádzku žalovaného a predovšetkým zo strany žalobcu nebolo hodnoverne osvedčené, že toto zariadenie nebolo súčasťou iného technologického zariadenia, ktoré už v prevádzke žalovaného dlhší čas existovalo. Odvolací súd

súhlasil so záverom, že nebolo možné obmedzovať podnikateľskú činnosť žalovaného a diktovať mu, aké technologické zariadenia môže vo svojej prevádzke inštalovať. Žalobca nepreukázal porušovanie zmluvy o zriadení vecného bremena C, nakoľko nebola vyvrátená obrana žalovaného, podľa ktorého dovážaná chladiaca jednotka bola súčasťou technologického zariadenia určeného na rezanie polyméru, a teda nešlo o zariadenie určené na výrobu chladu pre spoločnosť žalovaného. Odvolací súd ďalej uviedol, že dôkazy, ktoré žalobca predložil s odvolaním nepreukazovali podstatné okolnosti, ktoré sa žalobcovi nepodarilo preukázať, t. j. porušenie zmluvy o zriadení vecného bremena. Súčasne na časť dôkazov nebolo možné prihliadnuť, nakoľko boli žalobcovi známe už pred rozhodnutím súdu prvej inštancie, pretože predstavovali novoty v odvolacom konaní, vo vzťahu ku ktorým nebolo možné uzavrieť, že ich žalobca nemohol bez svojej viny predložiť už na súde prvej inštancie. Hoci žalobca tvrdil, že realizácia projektu ECOPOL II predpokladá existenciu takého chladiaceho zariadenia, ktoré by bolo narušením zmluvy o zriadení vecného bremena, uvedené nebolo možné v danom štádiu konania považovať za osvedčené. Významnou v danom štádiu konania bola skutočnosť, že projekt ECOPOL II obsahoval ako svoju súčasť aj prispôbenie pripojenia novej rezačky a jej chladenia, pričom technologické zariadenia, ktorých privezenie do objektu žalovaného bolo žalobcom zabránené, sa z tejto súčasti zmien nevymykali. Právne významné bolo iba to, že nebolo náležite osvedčené, že privezenie týchto technologických zariadení, podľa dôkazov obsiahnutých v spise, malo súvis s vlastnou výrobou chladu tak, ako to mala na mysli Zmluva o zriadení vecného bremena C. Taktiež zníženie zálohových platieb za dodávky energií a médií v zmysle odvolacích námietok žalobcu nebolo možné považovať za dôkaz alebo osvedčenie o porušovaní záväzkov vyplývajúcich pre žalobcu z predmetnej zmluvy.

7. Uznesenie odvolacieho súdu napadol včas dovolaním žalobca (ďalej aj ako „dovolateľ“) a to z dôvodu podľa § 420 písm. f) C. s. p., že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Uviedol, že v rozhodnutí odvolacieho súdu sa v bode 46. uvádza, že „žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhol uznesenie ako vecne správne potvrdiť.“ V bode 61. odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu sa uvádzalo, že „K samotnej problematike tzv. zariadení na výrobu schladenej vody nebola vyvrátená obrana žalovaného (ktorá vyplýva z predložených listinných dôkazov v spise) spočívajúca v tom, že istá skupina takýchto zariadení (chladiace veže) je v priestoroch žalovaného dlhší čas a je súčasťou jeho normálnej výrobnéj činnosti. Predovšetkým však tak, ako už bolo vyššie uvedené, nebola vyvrátená obrana žalovaného spočívajúca v tom, že predmetné zariadenie značky „TRANE“ a ventily, ktorých privezenie do objektu žalovaného bolo žalobcom zabránené, nie sú súčasťou zariadení na výrobu chladu v zmysle zmluvy o zriadení vecného bremena C, ale ide o zariadenia technologicky iného charakteru, teda zariadenia slúžiace na tzv. rezanie polymérov.“ Dovolateľ tvrdil, že žalovaný predložil minimálne jedno podanie s dôkazmi, ktoré dôkazy súd vykonal, boli rozhodujúce pre rozhodnutie, avšak neboli doručené žalobcovi, čím súd zmaril žalobcovi, aby sa relevantne právne vysporiadal s predloženými dôkazmi žalovaného. Dovolateľ poukázal, že základom práva na spravodlivý proces bolo doručenie procesných vyjadrení ostatných účastníkov. Dovolateľ navrhol, aby dovolací súd zrušil uznesenie súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, alternatívne aby zmenil uznesenie odvolacieho súdu tak, že zruší uznesenie súdu prvej inštancie a vec mu vráti na ďalšie konanie, alternatívne aby zrušil uznesenie odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Súčasne si uplatnil trovy konania.

9. K dovolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný podaním zo dňa 4. septembra 2019. Uviedol, že nahliadnutím do elektronického spisu zistil, že žalobca podal dovolanie. Svoje vyjadrenia v predmetnej veci predložil súdu až po vydaní rozhodnutia súdu prvej inštancie, pričom pre nariadenie neodkladného opatrenia je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. Tvrdenia žalobcu, že postupom odvolacieho súdu malo dôjsť k znemožneniu uskutočňovania procesných práv patriacich žalobcovi, považoval žalovaný za účelové a nezakladajúce sa na pravde. Odvolací súd v bode 61. odôvodnenia uznesenia, na ktoré poukázal žalobca, nevychádzal z podaní žalovaného a ním predložených dôkazov, ale z dôkazov predložených žalobcom. Jednalo sa pritom o listy žalovaného, na ktoré mal žalobca možnosť reagovať. Tvrdenia žalobcu o údajnom zmarení uskutočňovania jeho procesných práv postupom

odvolacieho súdu tak boli účelové a nepravdivé. Žalovaný ďalej uviedol, že aj v prípade, ak by odvolací súd z podaní žalovaného vychádzal, s ohľadom na povahu veci by k vadám namietaným žalobcom postupom odvolacieho súdu nedošlo. Odvolací súd totiž v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia nemá povinnosť doručovať žalobcovi vyjadrenie žalovaného k odvolaniu žalobcu. V tejto súvislosti poukázal žalovaný na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, z obsahu ktorého vyplýva, že „preukázanie alebo aspoň osvedčenie skutočností odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia posudzuje len podľa obsahu návrhu a k nemu pripojených prípadne dodatočne predložených listín. Postupom odvolacieho súdu, ktorý osvedčenie, resp. neosvedčenie skutočností odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia posudzoval len na základe obsahu spisu a v ňom založených listín, tak dovolateľovi nebola odňatá možnosť konať pred súdom.“ Žalovaný záverom dovolaciemu súdu navrhol, aby dovolanie žalobcu zamietol a priznal žalovanému trovy dovolacieho konania.

10. Dovolateľ sa k vyjadreniu žalovaného k dovolaniu nevyjadril.

11. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas riadne zastúpený dovolateľ, bez nariadenia pojednávania (§ 443 C. s. p.) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá C. s. p.) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledujúcich bodoch.

12. Podľa § 419 C. s. p., proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

13. Podľa § 420 písm. f) C. s. p., dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C. s. p.).

14. V zmysle judikátu R 19/2017 základným (a spoločným) znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa § 420 C. s. p. je to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej, alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. V danom prípade dovolanie smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým sa konanie končí, nakoľko súd prvej inštancie návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol a odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil, čo malo za následok, že konanie v danej veci sa skončilo. Z tohto dôvodu za podmienok uvedených v ustanovení § 420 C. s. p. bolo dovolanie proti takémuto uzneseniu prípustné.

15. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) C. s. p. nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1Cdo/42/2017, 2Cdo/20/2017, 3Cdo/41/2017, 4Cdo/131/2017, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/73/2017). Dovolací súd preto posudzoval opodstatnenosť argumentácie žalobcu, že v konaní došlo k ním tvrdenej vade zmätočnosti.

16. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

17. Procesným postupom súdu je len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol konanie) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní

(1Cdo/202/2017, 2Cdo/162/2017, 3Cdo/22/2018, 4Cdo/87/2017, 5Cdo/112/2018, 7Cdo/202/2017, 8Cdo/85/2018). Postupom súdu možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou (návrhom) uplatneného nároku (1Cdo/228/2017, 2Cdo/220/2017, 3Cdo/110/2017, 4Cdo/128/2017, 5Cdo/45/2018, 7Cdo/35/2018, 8Cdo/56/2017, 1VCdo/2/2017).

18. Dovolací súd z obsahu spisu zistil, že žalovaný sa vyjadril k návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia písomným podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 17. apríla 2019 po tom, ako súd prvej inštancie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodol. Následne odvolací súd podaním zo dňa 28. mája 2019 doručil žalovanému návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, uznesenie súdu prvej inštancie č. k. 11Cb/25/2019-77 a odvolanie žalobcu spolu s prílohami. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu vyjadril podaním doručeným odvolaciemu súdu dňa 18. júna 2019, pričom odvolací súd o odvolaní žalobcu rozhodol dňa 18. júna 2019.

19. Inštitút neodkladného opatrenia upravuje Civilný sporový poriadok v ustanoveniach § 324 a nasl. ako tzv. osobitný procesný postup, ktorému zodpovedá zjednodušený a zrýchlený postup pri rozhodovaní o návrhu na jeho nariadenie a súčasťou takejto špecifickej úpravy je jej založenie, okrem iného, i na momente prekvapenia tým, že tomu, voči komu návrh na neodkladné opatrenie smeruje, sa návrh a ďalšie podania doručujú až s rozhodnutím vyhovujúcim návrhu (§ 331 ods. 1 veta práva C. s. p.). V prípade, ak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol zamietnutý (o taký prípad ide v prejednávanej veci), nie je povinnosťou súdu prvej inštancie doručiť uznesenie o zamietnutí návrhu ani prípadné odvolanie súd prvej inštancie ostatným stranám (§ 331 ods. 1 veta druhá C. s. p.). Ako vyplýva z § 329 ods. 1 veta druhá C. s. p. v takomto prípade súd má len umožniť protistrane vyjadriť sa k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

20. V danej veci súd postupoval v zmysle § 329 ods. 1 veta druhá C. s. p. a umožnil žalovanému sa k odvolaniu žalobcu, ktoré podal proti uzneseniu o zamietnutí jeho návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, vyjadriť tým, že žalovanému 13. júna 2019 doručil návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, uznesenie súdu prvej inštancie o zamietnutí tohto návrhu, ako i odvolanie žalobcu podaného proti uvedenému uzneseniu. Súdu zo žiadneho zákonného ustanovenia nevyplývala povinnosť doručiť vyjadrenie žalovaného k odvolaniu žalobcovi. Rozhodnutie odvolacieho súdu nie je vyjadrením protistrany podmienené a navyiac v danom prípade vyjadrenie žalovaného k odvolaniu nemalo ani zásadný vplyv na rozhodnutie o tomto opravnom prostriedku.

21. Z dôvodov uvedených vyššie dospel dovolací súd k záveru, že v danom prípade podané dovolanie je procesne neprípustné, lebo žalobca v ňom nedôvodne tvrdí, že v konaní došlo k procesnej vade v zmysle § 420 písm. f) C. s. p. .

22. Podľa § 447 písm. c) C. s. p. dovolací súd odmietne dovolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. Z tohoto dôvodu dovolací súd dovolanie žalobcu odmietol.

23. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.). O výške náhrady trov konania žalovaného rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

24. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné dovolanie.